

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGI MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet,
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felölös szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,
hova az előzetesek és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők
és ezek díját fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft — Félévre 4 ft — Negyedévre 2 ft.
Néptanítónak egész évre 6 ft — Félévre 3 ft — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:

Vasárnap és esütőrtökön.

A német szó.

Az új kultuszminiszter a német nyelv iránt való rokonszenvének babérokat akar szerezni a Scholverein-nél. Körrendeletben írta meg az iskolák igazgatóinak, hogy nem eleget vagyunk németek. Tehát, hogy azokká legyünk, tanuljunk meg németül. Tanuljunk meg azért is, mivel az ide települő külföldiek, a kik csak németül tudnak beszélni, nem értenek bennünket. Hogy velünk közlekedhessenek, tanuljunk meg a nyelvüket, mert megfordítva nem történnik változás.

Tehát germanisáljuk önmagunkat azokért az ide bevándorolt németek kedvéért, akik sehogyan sem akarják megtanulni nyelvünket, bár a kenyerünk nekik nagyon is jól esik.

De minék is tanulják ők el a barbár magyar nyelvet, mikor a legnagyobb urak, a hadsereg főbb emberei, a kereskedők kevés kivétellel úgy sem beszélnek másképp mint németül.

A magasabb úri körök társasága ma német szó mellett társalog. Könyvtára tele van német könyvekkel és német újságot járát.

A budapesti német lapok sokkal több példányban jelennek meg, mint a magyarok. És nem is a külföldön szerzik olvasójukat, hanem itt Magyarországon, ahol muszáj megtanulni németül! Persze! Hogy a zsurnálok meg a Volksblattok legyen a ki olvassa! Mivel a szászok iskolájából kikerült „magyarok” kontingense közül fogy az olvasó. Ezek a nagy Németország lapjait olvassák!

Tanuljunk németül! Ezt értjük. De mikor azt

mondja a magyar műzsa, a magyar kultúra öre, hogy muszáj! — ezt nem fogjuk megérteni soha!

Ha nem tudott bennünket németté tenni a mult torturája, nem Bach és Schmerling, nem fog azzá tenni bennünket Csáky Albin, magyar kultuszminiszter sem.

Nyelvében el a magyar! Ezt mondja a költő.

A mai tanrend szerint, a mikor oly sok tananyag-gal kell megküzdenni a tanulónak, csak kevés idő jutott a magyar nyelv, a magyar irodalom, a magyar történelem, a magyar költészet tanulására is. Ha az iskolában eddig hetenkint négy órát szántak a magyar irodalomnak és a németnek kettőt, majd ezután lesz három a magyaré és három a németé. (A dualismus!) És mert németül nagyon nehezen tanul a magyar ifjúság, az lesz a következtetése, hogy nem fog tudni se németül se magyarul.

És ha az úgynevezett magyar társadalom így marad, a mint most van, és nem fog átalakulni igazi magyar társadalommá, olyanná, hogy a szalonokban a társalgási nyelv csupán csak magyar lesz — és ha a magyarosítás eszközeül nem fognak használni olyan módszert, a melyt a saját nyelve érdekében a német és az orosz kormányok alkalmaznak, akkor bizony meg tün el fogja érni — ha a gróf úr már nem is, de a gróf úrnak valamelyik örököse — azt az időt, a mikor csakugyan németül beszél majd minden magyar.

Nem mondjuk mi, hogy a középiskolák tantermeiből egészen zárossák ki a német nyelvet. Ezt nem akarjuk, de akarjuk, hogy ennek erőszakos forgórozásával

baggyon fel a miniszter úr, mert ilyen módon való tanítása a német nyelvnek üdvös nem lehet erre a házára.

Ha az osztrák és a német lapoknak a németesítő körrendelet fölött való ujjongását figyelembe venné a miniszter úr, bizony sajnálkoznia kellene a fölött, a mit elhibázva tenni bátorodott.

Csak nézzen körül jól itthon, akkor majd meglátja, hogy bennünket micsoda aggodalmak készítenek a kitérésre! A közénk bevándorlott olaszok, francziák, a csehek, a kik kereskedéssel vagy iparral foglalkoznak, nem magyarul tanulnak meg köztünk, hanem németül. De nem azért ám, mert erre szükségük volna, hanem mert a magyarosítást nálunk itthon a mi földünkön, a mi hazánkban elnyomja a német szó.

Geografiai fekvésünk és politikai viszonyunknál fogva közel jutott hozzánk a német nyelv. Politikai és kereskedelmi érintkezésünkben ennek a nyelvnek a tudására szükségünk van. És mivel az érintkezés köztünk olyan sűrű, könnyen meg is tanuljuk. Amennyi németet eddig tanultunk az iskolában, az éppen elég volt arra, hogy akinek okvetlen szüksége van annak tudására az életben, teljesen elsajátítsa.

A magyar közművelődési egyletek hangosan könyörögnek a néphez, hogy segítse, támogassa missiójában, mert idegen nemzetiségek kezdenek kiszorítani bennünket, a magyarság nyelve nem bír tért foglalni, és ime nem a magyarosítás jogos kívánalmának, hanem a germanizálás erőszakának hoz áldozatot a miniszter úr.

Jobban tenné, ha nem a német nyelvnek a magyar

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Imádkozzunk érte! . . . *)

Halvány, fehér arccal
Itt fekszik az ágyon,
Térdelj ide mellem
Aranyos kis lányom!
Hogy őrangyalunk ne
Repüljön az égbe!
Összetett kezekkel
Imádkozzunk érte!

Sok szép inádságra
Tanított ő tőged!
Mondd el egymás után
Jó gyermekem — kérlek.
Nézz galambszemmeddel
A Szúzanya képre —
Mind a ketten együtt
Imádkozzunk érte!

A te jó anyácskád
Kimondatahan’ szenved,
Meg bírja-e vajjon
Az iszonyu terhet?
Hogy kis családunkat
Pusztulás ne érje?
Törédelmes szívvel
Imádkozzunk érte!

Mi lenne belőlünk,
Ha ő is itt hagyna
S nem védene többé
Ápoló két karja;
Ha nem ölelhetne
Dobogó keblére? . . .
Remegő ajkunkkal
Imádkozzunk érte!

„Oh! édes jó atyánk,
Fenn a magas égben!
Ne hagj soká’ minket

E szörnyű kétségben!
Tekints kegyesen rá —
S gyöngye gyermekére” . . .
Arcunkra borulva
Imádkozzunk érte . . .

Csupor Gyula költeményei*.)

Az az író, a ki nevet akar szerezni, a főváros írói közé kénytelen sorakozni; ott van a közpönt és — sajnos — ott valószínűs kiklik fejlődött ki. A vidék irodalmi termékeivel behatóan, érdeme szerint, ritkán foglalkozik a napi sajtó, pedig csak ez az a tényező, mely az írók lelkesíti, bátorítja a további működésre, azzal, hogy méltányolja érdemeit. Egyéb jutalma különben is alig van egy újabb magyar írónak manap.

Egyedül Szeged teremt lassan-lassan külön irodalmi közpönt a vidéken, s csak már nevet szerzett írónak adhatják ki a közpöntől távol műveiket, mint pl. Reviczky Gyula teszi.

A kezdő poeta sosem boldogul, ha a vidéken él. De nem egy írónk van, a kik nem is vágyanak országos hírnévre; írunk önmagunknak, mert lelkük készíti rá, és kiadják verseiket, mert szeretik összegyűjtte látni azokat, és az a szük lör, a melyre személyes ismeretségük és politikai vagy egyéb működésük terjed — mert hiszen ritka manap az a poeta, a ki kizárólag a versírásnak élhet — szívesen ismerkedik meg postájának segítségével. S ő kör elismerése lehet egyedüli jutalma az ilyen költőnek. Többre nem is tart igényt.

Csupor Gyulát szintén azok közé sorozhatjuk, a kik csak szüköb körnek élnek és írunk. De aztán a szüköb körben, — ez esetben Bács megyében — igazán számottevő író.

Hozzá még a napi munka ridegsége is csorbítja a lélek költői zománecát.

És ennek nyomát is tapasztalhatjuk Csupor Gyulánál. Mély érzést, dúló igaz szenvedélyeket ritkán találunk verseiben, de megvan minden egyes dalában a szüvből fakadó és szívhez szóló szelíd hangulat. Alaphangja a bors. A csendes, vigasztalhatatlan bánat, a szomorú elmerengés föl-föltűnik minduntalan, de itt-ott az erős elkeseredés hangja is föléssil, sőt az a napjainkban oly szerető megénekel világfájdalom is megszólal a kötetben és pedig ez épp oly szerencsétlenül, mint az egy öreg Vajda János költszetén kívül, minden írónál. A fájdalom hangja többnyire szív-

* A napokban jelent meg a díszes kiállítású kötet Német-Palánkán. Szerző sajátja. Ara?

ből fakadó, igaz, de az a világfájdalom szerű hang, az az indokolatlan kesergés nem talál visszhangra, éppen indokolatlan voltánál fogva.

Altalában oly hatással van ránk a gyűjtemény, mintha a költő pessimistikus oldalról szemlélné a világot, és valóban az élet örömeiről nem is igen szólantja.

A mult emlékei, anya, barátság, elvesztett kedves, a családi élet örömei és bajai, a természet, majd ritkábban a vallás és erkölcs: ezek a Csupor költszetének motívumai.

A kedves emlékeket minduntalan előveszi, elmereng fölöttük, majd ismét a jelenre tér át. Mindjárt a kötet első versében az „Anyám emléke”-ben a multba száll vissza a lelke és áldoz a gyermeki szeretetnek, elborong az anya emléké és őszinte melegséggel szólal meg benne a csendes fájdalom. Ez egyik legjobb darabja a gyűjteménynek.

A mult örömeivel és bánatával egyaránt szívesen foglalkozik, és bármilyen készíti is írásra, csak visszahoz egy-egy képet a multból.

„Vissza-visszatérnek a régi szép napok,
Álmodom . . . Álmodom . . . s olyan boldog vagyok,” mondja az Álmodom című dalban.

Új eszméket, gondolatokat, természetesen hiába keresünk a kötetben; a mit ő megénekel, megénekelte és megfogja azt énekelni sok költő. De mindent a saját egyéniségének zománecával von be és új alakban jelenik meg nála minden.

Petőfinék is áldoz part strófában, de a „Petőfi emlékezte” ódnak gyengé.

Nincs meg benne a kellő ódai emelkedettség, hév és erő egyszerű elmerengés az a nagy költő szellemén.

A természettel is sokat foglalkozik, ki-kiszakít egy képet a külvilágból és sokszor azzal kezd a költeményét, részint hogy hasonlatul szolgáljon lelkivilágnak, részint hogy ellentétül használva azt érzelmeinek, annál világosabb legyen a papírravetett kép.

„Lehult a szende, őszi rózsá, —
kezdű az „Esküvőnkör” című versében —

Nehéz kódült a táj felett,
Mifőn gyönyörtől ittasodva
Oltár elé veztelek.
Száras levéllel volt befodva,
A merre mentünk, mind az út:
De lelkünk fény örömmel telve
Nem érzett hervadást, borít.”

E dalban különben egy szomorú történet van elbeszélve; a boldogság nem soká tartott, mert

*) Mutatvány Csupor Gyula költeményéből.

középiskolákban való erőszakos tanítására, hanem inkább arra buzditáná és kötelezné a tanárokat és tanítványokat, hogy magyarsítsák meg az idegen ajkú és nemzetiségű honpolgáraink gyermekeit!

Falusi levél.

VI.

Denique Czifrus czikreiből fidihszt fog csinálni. A főispánnak pedig, — aki az állam felügyeleti jogának de egyúttal kötelességének a megtestesítője — kisebb gondja is nagyobb, minthogy abban a közigazgatási bizottságban előhossa ama csúfos állapotokat, amiket mindössze is gyöngén megnyomott tollal a papírosra vetettem . . .

A közkutatás ezen miserábilis állapota a törvényhatóság gyűlésnek is Hekuba. Avagy ki fog ott fölszólalni eme dolgok fölül?

Bácskában nincs nyilvánosság.

Irhát az ember körfomszakadtaig amit csak akar, akár az írőkezeket aposztrofálna meg.

Ennek is, hogy nincs közvélemény, mindennek a hitvány közkutatásban rejlik az oka. Ez az én ceterum censeom.

De örökösen ez így nem maradhat. Ma még csak az én gyöngé hangom szólal föl, holnap már ketten leszünk, a számunk később szaporodni fog, nem lehet a világosság végkép véka alatt tartani.

Kifáradni nem fogunk.

És nem lesz jelmondatunk a könnyűvérű népség jezsuita szava: Dixi et salvi animam meam.

Csak akkor könnyebbülünk meg, akkor lélekzünk föl, ha meglátjuk az eredményt. Ugyis — akárminő kedvezőképek alakuljanak a viszonyok — nekünk is mint Mózesnek az adatik meg, hogy megláthassuk az ígert földét; bejutni mi oda már nem fogunk, ha ugyan meg is láthatjuk meg.

Az írásnak az a módja, amit követni kénytelen voltam, nem az én módom.

De ott nem lehet halk beszélni, ahol az emberek chronikus sükettségben sínylődnek — csak ha meghallanák a kiabálást!

Végtré is tenni kell valamit. Elég lenne a Pató Pálkodásból.

Nem akarok ide közhelyeket pingálni a felül, hogy lépést kell tartanunk a Nyugottal, ha meg akarjuk érní a második millenium végét is.

A nagyképszerű ember nevetnivaló figura.

Hanem az egész működése elvégre sem egyéb, mint a reszek működésének az összessége.

A hivatalban ülők szívére sem akarok beszélni. Az van mondva, hogy akinek hivatalt adott az isten, adott hozzávaló értelmet is. Ez csak olyan közbeszédbeleség. Mert az igaz, hogy sok embernek van sarkantyúja, aki össze se tudja verni a bokáját és „nicht alle sind Köche, die lange Messer tragen.“ Bácskaországban is többen vannak hivatalosak mint a választottak.

Maga a megye társadalma tegyen ki magát.

Keserves dolog, de ám hazudtoljon, meg aki tud;

a jegyzők nem törődnek a közkutatással, mert ahol a nép nem ostoba, ott nem is fejtőlés. Ott nem szoríthat a jegyző magának 6—8 év alatt tizenegyet förtály földet, házat Szabadkán, szőlőt Pálceson.*)

Ahol a nép nem ostoba, ott nem csókol aprajagja kezét a papnak, ha végig járják az utcán. A papságnak sem érdeke a világosság terjesztése, a szolgabíró sem akkora ur a járásában, ha nem ostoba a nép, hogy megválasztathat községgel országgyűlési képviselőül, ha akar, akár egy kőpúpú tevét is. A sötétség a korteskedéshez jobban köll, mint a csókolózáshoz. És a jegyzőket is ad terrorem populí támogatják.

A jegyzőket urrá teszik a falujukban, hogy dreszirozathassák velük a publikumot.

„Mundus parva sapientia regitur.“

De a vezetők parva sapientiajával legezészerűben a vezetettek élhetetlenségé correspondál.

És itt van egy hozzátoldásom. Nem akar aranyléd lenni. Ha bizonyos lennék benne, hogy ezeket a sorokat csupa okos ember olvassa, szükség se lenne erre a toldásra. Nem azt mondom én, hogy amint az ember jegyző, pap vagy szolgabíró lesz, rögtön ellenségévé esküdnek föl a haladásnak.

De a szabály a többség után készül. És azt senki se foghatja ram, hogy állításaimat újamból szoptam.

Am tessék bebizonyítani az ellenkezőt, én töredelmesen bősmerem majd a tévedésemet s előre is biztosítok mindenkit, hogy az én örömem (a legyőzötté) lesz akkora, mint a győzőé.

Legnagyobb lenne azonban az örömem, ha a papok, szolgabírák tettel hazudtolnának meg s mert én ebben nem bízom, ismételve is csak azt mondhatom: tegye meg a magiét maga az intelligens társadalom, amelynek számára egyébiránt aprólékos tanácsokkal szolgálni magamat hivatottam nem tekintem.

Rogierius mester.

Megeyi s helyi hírek.

* **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Császár Béla ujvidéki törvényszéki aljegyzőt az ottani törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

* **Áthelyezés.** Szondy Mátyás pécsi törvényszéki bíró hasonló minőségben a zombori kir. törvényszékhez helyeztetett át a saját kérelmére.

* **Kinevezések.** A király ő felsége Bogárovits János félegyházi járásbírósi albirót a szabadkai kir. törvényszékhez bíróvá, Rehák Ferencz, nagykikindai törvényszéki aljegyzőt a titeli járásbíróshoz és Krutsay Gyula panosavói törvényszéki aljegyzőt a szabadkai járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

* **Lapunk egyes példányal** csakis a kiadónál Oblát Károly könyvnyomdájában kaphatók.

* **A patriárka** hagyatékát párral támáda meg a Szrpszki Narod szerkesztője. Gruits János, kívül természetesen porbe becstát-

*) Hogy ezért a példárt ki se köllött mennem a bajmoki határból, azt talán mondanom is fölösleges.

ményt. Sőt nem egy helyt — a mint már érintve volt — a világ-fajdalom hangja is megüti fölünk. Elpanaszolja szenvedését, bánatát keserű túlózással, de nem mondja meg, hogy mi fölött bánkodik s így ilyenkor nem tudunk együtt érezni vele. A „Nincsen a világon . . .“ kezdetű dalában elpanaszolja pl. hogy nyugalmat sehol sem talál a világon; a virágok hiába mosolyognak reá, a csillagok, a tó, mind ott lebeget, ő nem lát mást, csak sötétet, árnyat. — De miért? — Ilyen tartalmú az „Összel“ című. „Hogy ha nem bírok magammal . . .“ kezdetű, stb. Utóbbiban pláne nagyon kirívóan jelentkezik az indokolatlan világfajdalom, a mi éppen nem lehet ésszerű. A végzet halálra üldözi, annyit szenved, mintha őseinek netán századokon át követett „sok-sok, isszonyú, nagy“ vétkeért lakolna, „századok büncért“ szenvedne. — No már az ilyen tartalmú versek határozottan hátrányára vannak a kötetnek.

Még a „Mindenható“ című dalban is visszatarozott a kimondhatatlan fajdalom fölötti panasz, pedig ott a szenvedés a főhással, a vallásos ellemmel van párosulva.

Megszólal még a szelid realizmus is a kötetben. A „Kocsában“ című dal leírja a miut egyedül marad a kocsában, mindenki elhagyja, még a gyertya is elalszik. Elpanaszolja az elhagyott szív keservét, a kinek szerelme, családja szentélye földulva, és itt már öszinte, igaz a fájdalom hangja. Lassan virrad, a munkások dolguk után látnak s haza felé indul a mulató is.

„Olyan élményit ez a boros asztal (igly végzi aztán.)

Az a rongyos cigány s a sűrű füst-felleg . . .

No de emelt fölvel lépünk az utcára,

Ne, hogy a napzásom az urat sajnálja.“

A vége felé már erős a realizmus, de itt helyén van, mert jellemző, és a realizmus mellett a költői elem is teljesen érvényesül benne.

A költemények technikájára nem terjeszkedhetünk ki, csak annyit jegyzünk meg, hogy elég gondosan van kidolgozva a legtöbb vers. Alig akadunk itt-ott csekély pongyolásra. Az előadás tekintetében meg a néhol tapasztalt dagályosságot rohajtuk csak föl hibául.

Általában véve meglátszik minden dalon, hogy meleg szívben, fogantak meg, és költői kéz vetette papírra.

A vidék irodalmi termékei sorában az elsők között foglal helyet minden bizonnyal a Csupor Gyula köteté.

M. Pál.

kotak az örökös és a nemzeti alap. Keresetében Gruics azt hozza fel, hogy a patriárka még 1879. évben arra kötelezte magát, hogy Gruicsnak 12.000 forint fog hagyományozni, mert Gruics a lapját úgy szerkeszti, a hogy Angyelles akarja; a patriárka és a papok érdekeben. Erről Angyelles állítog kötelezvényt is állított ki. Gruics, mint tanukra hivatkozik Tuschel Ferencz városi tanácsosa, Aradski Radoslav és Radovanovics Koszta ujvidéki lakosokra, kik ott Angyelles patriárka több ízben kijelentette volna, hogy ő az említett összeggel Gruicsnak tartozik. A Zasztava azt mondja, hogy a per igen érdekes lesz, mert Gruics a patriárka életében erről soha sem szolt senkinek, másodsor pedig German végrendeletében világosan kitette e szavakat: „Nem tartozom senkinek!“

* **Újvi gratulációk** megváltása ezímen össze-szen 185 főt 50 kir. gyűlt be, mely összeg a város szégyeinek javára fordítatik.

* **Eskülvő.** F. hó 22-én vezetí oltárhoz Baján Reich Vilmos Oblát Mariska kisasszony.

* **A kőzadók kezeléséről** szóló 1883-ik évi 44. t. é. 11. és 12. §-ában foglalt rendelkezés értelmében a III. o. kereseti adó 1887/9 évi érvényenl vetetvén ki, mindazok, kik 1887-ik vagy 1888-ik évben en adóemmel megrovottak újabb vallomást adni nem kötelesek; ellenb a mindazok, kiknek üzlete vagy haszonhajtó foglalkozása ezen idószak alatt keletkezett s III. o. k. adó alá 1887. vagy 1888. évben felvéve nem lettek, — szabályszérú vallomás benyújtására kötelesek lévén; ez utóbbiak hivatkozással mult évi december hó 21-én 12602 szám alatt kelt hirtudományozó enezzel újabb felhívátok, hogy a menyiben vallomást eddigdelé nem adtak volna, a városi adóhivatalnál ingyen szereshető úr-lapokon megfelelő vallomásaikat említett hivatalnál most már január hó 19-éig bezárolag annyival inkább nyújtsák be, — mert ezen határidő eltele után adójuk hivatalból fog kirovatní. Kelt Zomborban, 1889. január 9-án. Csibás, polgármester.

* **A fotografálás jubileuma.** A napokban volt fél százada, hogy Louis Jacques Madauerre francia főtő első fényképező-si, vagy a miit akkor neveztek: dagurrotypiaí lemezeit a francia akadémiának bemutatá. A napfényfestés találmánya óriási feltűnést leltett, a mi kitűnik abból is, hogy a francia akadémiá 6000 frankyú évi díjat szavazott meg a szerencsés feltalálónak. Madauerre, a ki ilyen jeles fizikus is volt, e találmány révén európai híré ember lett. 1851-ben halt meg. Azok között a halvány kepek között, amelyeknek emlosodott alakját néha látja még az ember, régi családi albumokban, a fényképezés mostani művészi értékü produktomáig óriási az ugrás, de az eszme mégis Madauerre volt, a többiek azóta csak javították, tökéletesítették.

* **Szabályrendeletí javaslat** az 1886. XXII. t. c. 14. §-a értelmében Zombor szabad kir. város kötelekbe való felvéletért követelhető díj megállapítása tárgyában. 1. §. Zombor szab. kir. város kötelekbe való felvéletért járó díj fejeiben: a) azon beföldi honos, kinek zombori illetősége a törvény 10. §-a alapján elismeretik. 10 forintot; b) azon beföldi honos, ki a felvélet a törvény 11. §-a alapján, mint már a városban előbb települt kérelmezte, 20 fírot; c) azon külföldi, ki a város kötelekbe való felvéletének kilátása helyezésért kérte, 50 fírot tartozik a város szegényalapja javára lefizetni. 2. §. A város kötelekbe való felvélet kimondó tanási határozat felvéletí díj fizetésére a kézbesítéstől számított nyolc napi zoro határidőt tűz ki, melynek eredménytelen letelével a díj közigazgatási végrehajtási útján behajtható. 3. §. A városi törvényhatóság bizottságának szabadságában áll különös figyelemre méltó okok, vagy rendkívüli érdekek méltánylása esetén az 1. §-ban megállapított felvételi díjat esetről esetre elengedni. 4. §. A városban települők ellen a törvény 9. §-a alapján emelhető kifogások küllő módon való érvényesíthetése és a törvény 10. §-a alapján négy év helyben lakás és a városi közterhekhez való járulás alapján megszerzett helyi illetőség után a jelen szabályrendelet 1. §-ának a) pontja szerint megállapított díj pontos beszedhetése céljából a következők rendelkeznek: A rendőrkapitányi hivatal köteles évenként az adókiivetési munkálat befejeztével rendelkezésére boesztando adókönyvek alapján azon adózókról, kik más községből akként költöztek a város területére, hogy a város terhének viseléséhez is hozzájárulnak, pontos nyilvántartási lájstromot készíteni s azt minden év október hó 1-éig a városi tanácsnak beeterjeszteni, megjelölvén egyúttal a nyilvántartási lájstromban felvett azon egyéneket, kik ellen az 1886. XXII. t. c. 9. §-ának a), b) és c) pontjai szerint kifogások emelését helyén levének találja. 5. §. A városi tanács a rendőrkapitány által beeterjesztett nyilvántartási lájstromot átvizsgálván, a kifogások íránt belátása szerint határoz, ezen végzését az illetőnek kézbesítteti s a rendőrkapitányi hivattalal is közli. 6. §. A rendőrkapitányi hivattal a 4. §. értelmében vezetett nyilvántartási lájstromból azok névsorát, kik a városban való település óta 4 éven át folytonosan a város területén laktak és ezen idő áttá a város közterheivel állandóan hozzájárultak, és kiknek települése ellen a törvény 9. §-ában jelzett kifogásokat a városi tanács nem érvényesítette, minden év végével a városi tanácsnak beeterjeszti. A városi tanács az ezen névlajstromban megnevezett egyénekek a város kötelekbe hivatalból való felvétele s az általuk fizetendő felvételi díj behajtása íránt határoz, s erről az illetőket, valamint a rendőrkapitányiságot végzésile értesíti. 7. §. Jelen szabályrendelet a nagyméltóságú m. kir. helygymisizter úr jóváhagyása alapján az 1886. XXII. t. c. 11. §-ához képest eszközölendő szabályszérú kihirdetéstől számított 30 nap után azonban hatályba lép. Beeterjeszti 1889 január hó 7-én. Dr. Csibás Benó, polgármester.

* **Elveszett váltók.** Neujahr Vilmos titeli kereskedő a mult hónap 24-én két általa elfogadott váltót, a melyek mindégyke 900 írtól szolt és Leopold Ignác és íál szegedi cég rendelkezésére való kiállítva, egy egyszerű levelelörtökbe zárta, bedobta a titeli póstahivatal levelezekönyvébe. A levél aztán elveszett. Természetes, hogy azért a pósta nem tartozik kárterítéssel. A kereskedő most a szegedi rendőrséghez írt, hogyha lehet, kerítsék meg az ő levelet.

* **A hazai ípar rovására.** A közhatoságok újabb azt a díeseretes eljárás követik, hogy szállításiaknál megkövetelik a pályázatót, hogy Magyarország legyen telepe, szoval, hogy készítménye hazai legyen. A külföldi és főleg osztrák gyárosok ez intézkedéssel azzal akarják kijátszani, hogy Magyarországon valahol egy boltot bérelnek, oda egy embert helyeznek s ez alapon honi iparosok gyánant figurálnak, jöllehet minden garasúru munkát ausztriai telepekről hoznak be, íjlehet utjabban G. G. technoi búráru-gyáros cég is, mely nemrég felső Magyarország egy kis városkájában bérelt ólesó boltoeska révén konkurált tescheni cikkekivel a hazai iparosokkal. Az érdeklét körökben mozgalom indult meg, hogy e cég csak akkor vétessek szállításiaknál tekintetbe, ha Magyarországon tényleg legelőtt rendez be és íthón termelt cikkeit. Míután továbbá az említett eljárás több osztrák cég ízi nálunk Magyarországon, az orsz. együgyeslelt legközelebb kormány útján arra fogja felkérni a hazai hatóságokat, hogy íly cégek ajánlatíait megköveteljük annak bebizonyítását is, hogy Magyarországon tényleg üzemben levő és szállítás mennyiségének megfelelőleg berendezett gyárak vagy műhelyek van.

* **Csődmegnyitás.** Weinfeld Mór ügyvédi lakás ellen. Csődbiztos dr. Sírly Guidó, tryszéki bíró. Tameggondnok dr. Davidovics Milán, helyettese dr. Kondorossy Demeter ügyvéd. Bejelentési határidő 1889. február 16.

* **Kínutatás** a magy. kir. postatakarékpénztár decz havi forgalmáról. Deczember havában 35,806 betéttel 323,612 ft 30 kr. tételt be, 10,720 felmondás alapján 247,179 ft 77 kr. fizetett vissza. Az 1888. évi decz. havi tiszta betétösszeg 76,432 ft 53 kr. A megelőző 1887. évi megelőlege szálaban 33,222 betéttel 227,422 ft 06 kr. tételt be, 9237 felmondás alapján 216,425 ft 88 kr. fizetett vissza. Az 1887. évi decz. havi tiszta betétösszeg 10,976 ft 68 kr. 1888. évi decz. havában vásároltatott: 5% magyar papírpárédek a postatakarékpénztár számára névértékben 111,300 ft, különböző értékpapír a betetők számára névértékben 35,450 ft, tehát összesen 146,750 ft névértékű értékpapír. 1888. évi decz. havában belépett új betét 4614. Kilepett 3299. A betetők számában szaporodás 1315. A betetők száma 1888. évi nov. 30-án volt 128,697. Az összes betetők száma 1888. évi decz. 31-én 130,012. A kir. postatakarékpénztár számára vásárolt és saját tulajdonát képező 5% os magyar papírpárédek névértéke 1888. évi decz. 31-én 3,115,200 ft. A betetők által 1886. febr. 1-től 1883. decz. 31-ig megtakarított tiszta betétösszeg 2,846,363 ft 94 kr. A járulékkönyvekre elhelyezett értékpapírok névértéke 542,700 ft. A betetők által 1888. évi decz. 31-ig megtakarított összeg tehát 3,389,063 ft 94 krajczár.

* **Utazási és működési tervek** a es. és kir. 23-ik, 6-ik és 86-ik számú gyalogezredek hadkiegészítési kerületében 1889-ik évben végrehajtandó újonckiallításról. A 23-ik gyalogezrednél és a 6-ik honvéd gyalogdandárnál 4-ik és 5-ik zászlójánál: Bajai járásban: március 6., 7., 8., 9., 11., 12-án. A felhívott hadtábornokok korosztályonkénti száma: I. k. a. 431. II. k. o. 296. III. k. o. 195. Almászi járásban: március 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20-án. I. k. o. 530. II. k. o. 373. III. k. o. 38. Zombori járásban: március 22., 23., 26., 27., 28., 29., 30-án. I. k. o. 389. II. k. o. 278. III. k. o. 225. Apatini járásban: ápril 6., 8., 9., 10., 11., 12., 13-án. I. k. o. 486. II. k. o. 357. III. k. o. 233. — A 6-ik gyalogezrednél és a 6-ik honvéd gyalogdandárnál 5. és 6-ik zászlójánál: Téli járásban: március 1., 2., 4., 5-én. I. k. o. 229. II. k. o. 173. III. k. o. 129. Zsalyai járásban: március 7., 8., 9., 11-én. I. k. o. 258. II. k. o. 160. III. k. o. 136. Kulai járásban: március 13., 14., 15., 16., 18., 19., 20-án. I. k. o. 466. II. k. o. 304. III. k. o. 251. Hódászi járásban: március 22., 23., 26., 27., 28., 29., 30-án. I. k. o. 388. II. k. o. 283. III. k. o. 212. Palánki járásban: ápril 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9-én. I. k. o. 400. II. k. o. 268. III. k. o. 230. Újvidéki járásban: ápril 11., 12., 13., 15., 16., 17., 18., 19-én. I. k. o. 534. II. k. o. 417. III. k. o. 322. — A 86-ik gyalogezrednél és a 6-ik honvéd dandár 3., 4., 6-ik századnál: Zentai járásban: március 18., 19., 20., 21., 22., 23-án. I. k. o. 371. II. k. o. 315. III. k. o. 179. Zentán a városnál: március 26., 27., 28., 29-én. I. k. o. 376. II. k. o. 192. III. k. o. 320. O-becsi járásban: ápril 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9-én. I. k. o. 453. II. k. o. 364. III. k. o. 243. Topolyai járásban: ápril 11., 12., 13., 15., 16., 17., 18., 19-én. I. k. o. 493. II. k. o. 366. III. k. o. 300. A sorozásra felhívott hadtábornokok összes száma 12,905. Kelt Zomborban, 1889. évi január hó 6-án. Schmasz Endre, alispán.

* **Felhívás.** A „magyarországi tanítók Eötvös-alapját gyűjtő és kezelő országos bizottság” ezenel tisztelettel felkéri az ügyfeleket, valamint azon nemeslelkű emberbarátokat, a kik a tanító-övezetek és árvák sorsának enyhítését, valamint a magasabb tanintézetekben jelesen tanuló tanítványok jövőjét szívének viselik, emlékezzenek meg 1 ft évi járulékaikkal, illetőleg kegyes adományaikkal a nemzet legszerényebb napjszámainak országos jótékony intézetéről és küldjék be adományaikat még f. évi január hó 24-dike előtt Orley Jánoshoz, az Eötvös-alap pénztárnokához (Budapest, VIII. kerület, Szemkürlyai-utca) fővárosi népiskola) annyival is inkább, minthogy számdokoz könyveink a jelen évben is január 25-én záratnak le és így a később érkező összegek már nem gyarapíthatják a jelen évben kiosztandó segélyösszegeket és ösztöndíjakat. Ügyfeleinket ismételve fokozott tevékenységre kell kérnünk az „Eötvös-alp” érdekében; mert ámbár alapunk tökéseit vagyona jelen évben 8750 forinttal gyarapodott, jótékony intézetünk rendes évi bevétele, mely a kiosztás alá eső segélyösszegek és ösztöndíjak megállapításánál számba veendő, a mult 1887-ik évi rendes bevétellel szemben még nem mutat emelkedést. A mai pénztári kimutatás szerint jelen évi rendes tiszta bevételünk csak 2271 forintot tesz. Ugyanazért, nehogy ismét úrs kézzel kelljen alapunknak a hozzá forduló tanító övezetek, árvák és jelesen tanuló ifjak nagyobb részét elbocsátani; lefolyó évünk utolsó perceiben újra felomeljük kéro szavunkat, s élet honnunket az a reményeség, hogy felhívásunk nem marad „kiáltó-szó” a pusztában! Budapest, 1889. január 5-én. Littenberger Agost, s. k. titkár. Péterfy Sándor, az „Eötvös-alap” országos bizottságának elnöke. Orley János, s. k. pénztáros.

* **Ifjusági bált** terveznek. Pénteken esti 6 órákor előérkezetet tartott több fiatal ember az Elefant vendéglőben, a mely alkalommal egyhangulag elhatározottak, hogy megfog tartatni idén az ifjusági bál. Ma vasárnap új értekezés lesz ez ügyben a midőn megállapodnak, hogy vajjon kit kérjenek föl bályának, és mely helyiségben legyen megtartva a bál.

* **Felcsüggyilkos.** Pénteken reggel 2 órákor borasztó tetet vitt véghez Kernyaján egy Speer nevű ottani lakos. Nejét megölte, olykép hogy az ügyben fekvő nőnek a hasába egy konyhakést döfött. A szerencsétlen asszony, a ki különben hal kis gyermekkel adottta meg férjét életében, azonnal elvezérett. A férj e borasztó tetet valószínűleg önkívületi állapotában követte el, mert feleségével jó viszonyban élt és semmi oka nem volt a gyilkosság elkövetésére. Sőt — a mint Kernyajáról írják — Speer már régóta szenvedésgyabáltalmakban s nem egyszer törtek már ki rajta a rohamok. Hogy nem ép észsel vitte véghez a nagy bünt, egész magatartása is valószínűvé teszi. Mikor ugyanis a végül átellenben lakó anyosa a korai világosságot meglátta, átisetett léányához. Sperrel találkoztott elősében is, aki szép nyugodtan fütötte a kezmenéz. S mikor kérdezte tőle, hogy mit csinál az asszony, mért nem kel ő fel, azt felelte rá egy ábrázatot vágva, „hogy én őt úgy ellátom, hogy többöse vejez föl.” A gyilkost különben beszállították a helybeli ügyészséghez.

* **Jéglinnelyt** tervezett mára a korecsalózó egylet, ki is hirdette plakátok útján, de aligha lesz az megtartható, mert pénteken az idő megennyhült és a hőmérő még tegnap is zerus fölött állott. A jég természetesen meglágyult, annyira, hogy a korecsalózást beszüntették az idő megváltozásaig.

* **Hivatalos naptár.** A szegény Sanyaró Vendel dehogy merte volna még csak álmolni is, hogy az ő napidíjas pennájába diktált „Muszáj” naptárt még hivatalos naptárrá is megteszi valamelyik főnöke az ő „olvasztókész” diurnista kollégájának! Pedig hát úgy történt; a zombori illetékeszabási hivatal tisztviselői e hangzatos című naptárt kapták „hivatalból” irodai használatra. Bizony, jól is esik a sok száraz letelezés és illetékeszabás közben a tisztviselőknék egy-két zamatos viczetet is olvasni „hivatalból.”

Y **Egy híres ember ítélete.** Átvesszük egy német orvosi szakkalaphal a következőket, a mi olvasónkban is érdeklőni fogja bizonyára. Az ismert londoni orvos, W. C. Robson dr., írja ama lap szerkesztőjének: Szerencsénem érem magam, nézetemet közzétehetni önnek a Warner „Safe Curájáról”, a melyet én kiválóan értékes és nélkülözhetetlen gyógyszernek találtam a máj-, vese- és a Bright-lele betegségek ellen. Az orvosok az én hazában tartózkodók a speciálgyógyszerek alkalmazásában; Warner Safe Curája mindazonáltal már sok hely orvosunk által alkalmazatik. Midőn én először hallottam Warner Safe Curájáról, mint sok más orvos, az előteletek fogadtak el. De mindazonáltal meggyőződtem egy kiválóan erős bizonyíték és én egy kísérletet tettem vele egy acut Bright-lele betegségnél és csakugyan a legkifejtőbb eredménnyel. Később én Warner Safe Curájunk csallapott és gyógyító ereje a hajosok belső tagjaira és ezen szívre általánosnagon. Úgy erősti a vesét, hogy a folyóje élesztését a veséjénél megátolja, míg a köszvényélnél és rheumatizmussal gyorsan és rendkívüli módon kiválasztja a testzseri savakat a vérből. Warner Safe Curájából 2 ft üvegje és a legtöbb gyógytárban kapható. Brochure ingyen és franco. Címze a foraktárnak: H. H. Warner & Co. Pozsony.

Irodalom.

— **Az italméresi regaló rendezése.** Az italméresi jog kártalanítása és az állami italméresi jövedékek. — E törvényekzik napi szükségű tárgyra vonatkozóan, mint ilyen egészen bele vág a gyakorlati életbe, azért ennek ismerete saját érdekünk előmozdítására elkerülhetetlen szükséges. Az eddigi, régi italméresi jog, melyet a földirtásokok, községek, városok gyakoroltak, e törvény életbeletétele által megszűnt; és helyébe az állam italméresi joga, az ugynevezett állami italméresi jövedék lepett. Csak ezen törvény ismeréséből nyérhetnek a községek s előjárók a regalónak összes tulajdonosa, s mindazok, kik a regalójogot az államtól vagy magánosoktól, bármiképp megszerzik, felvilágosítást s utmutatást aziránt, hogy a regaló előreselése mely igények lehetnek, mennyi kártalanításra számíthatnak, különösen a regaló iránt kötött bérleti szerződéseik esetében — a kártalanítási összeg miként számítandó ki, mennyi vonandó a kiadás fejében a kártalanítás alapjúl szolgáló jövedelemből; miké kell eljárni a kártalanítási hivataloknál, mily bejelentéseket kell tenniük, mikor és mily bizonyítékokkal élhetnek annak kimutatására, hogy a regalókor több jövedelmet hoznak a nyak, mint a menyint az addó alapjúl bevallottak; a kártalanítás megállapítása ellen mikor élhetnek jogorvoslattal és azzal mely felsőbb-séghez fordulhatnak stb. stb. A a fizeteknek 50 kr. Német nyelven 60 kr. Az érdekeltek figyelmet felhívjuk ezen törvényre. Megjelent Lampel Róbert (Wodianer F. fia) és. és kir. udvari könyvk. Budapest, Andrassy-ut 21. sz. a. — **A szesz denaturálása** és az adómentes szeszhasználat szabályai. A szesz-adótvörvény nemcsak a kinstárnak szesz nevezetes szolgálatakat, hanem a társadalmi érdek előmozdítására is irányul, nevezetesen a bizonyos esetekben megállapított adómentesség által, — azonban az ugynevezett: denaturálás feltétele alatt, mely azon műveltet jelenti, mely által a szesz az emberi élvezetre alkalmatlanná, használhatatlanná tetetik s általakittatik. Hogy a törvény, illetve szabály alapos ismerete, pénzügyi hivatalnokok szeszfeldők, gyárosok, iparosok, orvosok, gyógyszereszek végyekés stb. számára teljesen nélkülözhetlen, azt talan felesleges is mondanunk. Megjelent és kapható Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) és. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapest, Andrassy-ut 21. sz. a. **Ara 30 kr. A „Tanulók olvasó tára:** Elseher József tanker. főigazgató, Dr. Jancsó és Dr. Baross tanárok szerkesztésében minden fizetel értékesebb vállalatú válik. Multkor is örömmel constátálunk az olvasmányok helyes megválasztását, egy most is csak elismerésünket nyilváníthatjuk. A most megjelent N. 9-ik füzet tartalma: Kazinczy Ferencz Pályám emlékezete és Kisfaludi Károly Irénje. Egy-egy füzet ára 20 kr. A hézagpótló vállalat használhatósága és az irodalmi tanításban való alkalmaztatás előszerűsége leginkább azzal van bizonyítva, hogy az országos közoktatási tanács jelentése alapján, a m. kir. válás- és közoktatásügyi miniszterium a hozzája eddig benyújtott füzeteket 45503/1888. sz. rendeletével ajánlata. Megjelent és kapható Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) és. és kir. udv. könyvkereskedésében Budapest, Andrassy-ut 21. sz. — **Pohárköszöntések.** Irta Melyacsai. A jelen könyv igen ügyesen van összeállítva, a toasztok többnyire rövidék és jó zamatos magyarsággal vannak írva. Melegen ajánljuk e könyvesket az érdeklődők figyelmebe, a közeldő farsang és disznótörök ünnepeinken jó hasznát vehetik. Megjelent és kapható Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) könyvkereskedésében Budapest, Andrassy-ut 21. sz. a. Ara fizve 60 kr., köve 80 kr.

Színház.

Szerdán, jan. 9-én Millöcker szép zenéjű operetteje, a **Gasparone** adatott a rendes gyér közönség előtt. Ezúttal másodsor került színre ez idényben. A szereplők ugyanazok voltak, mint első előadásakor, csak az egy Sindulfort adták más kezekbe. Most ugyanis Hevesi játszotta azt és a komoly drámai szereprekre hivatalos jellemző és komikus szerepben is elég ügyeztetet tanusított.

A többi szereplőkről szólottunk már a „Gasparone” idei első előadása alkalmával.

Csütörtökön, jan. 10-én Hugó Károly **Báró és Bankár** című drámája került előadásra.

Három személy játszta le a drámát: a bankár, a felesége és a báró. E három szerep játszóinak minduntalan a színpadon kell lenniük, alig jut egyik másiknak egy rövid percz a pihenésre, hozzá még a dráma végeig folyton küzdelmes jelenetek vannak a műben, erős szenvedélyeket kell a színészeknek tolmácsolnia, hűvel és erővel kell játszania. Meg is látszott, hogy kissé befeláradtak színészeink a szavalásba. Tóth Antal erős hangzornuma kiválóan alkalmas a nemeslelkű bankár szenvedélyei esetelésére, csak egy kissé nagyobb intelligenciát kellett volna mutatnia megjelenésében. Dombayné, mint mindig, — érzéssel játszott, Dombaynak a hangja kissé gyengénék bizonyult a gróf lelkizüdelmeinek festésében, de játéka különben jellemző volt.

Szombatra Csiky **Buborékok** című vígjátéka volt hirdelve, mára a **Piros bugyelláris** van kitűzve.

Holnap a Dombay pár javára a **Frou-Frou** adatik; az érdeklődés már is nagy a jutalomjáték iránt és híhetőleg nem is marad siker nélkül sem anyagi sem erkölcsi szempontból.

Értéktőzsedei hetijelentés.

A Pénzügyi Umutató” jelentése.

Habár jól értesült forrásokból eredő jelentékek szerint a magyar államkölcsönök conversiójának megindítása már közelebbre várható, megis azok a remények, a melyeket a tőzse és nagyszabású művelethez fűzött ez ideig nem valósultak meg. Pedig a pénz drágasága, mely hosszabb időn keresztül gátat vetett az értéktőzsedek fejlődésének, újabban szűnni kezd és alapos a kilátás arra, hogy nem sokára a mérvadó jegybankok leszállítják a kamatlabát. Egyszersmind a január elején szelvénybevitálás és tökeviszafizetés ezimen folyóví tett tetemes összegek legalább részben bizonyára az értékpiacon fognak ismét elhelyezést keresni.

Miskor az ilyen kilátások a tőzsdén előre vetettek árúyékukat, most azonban ennek semmi nyoma és mondhatni, hogy a tőzse esetlakozott, mert a várt hausse helyet az irányzat a legutóbbi napokban elhanylult.

Okot erre némely híresletések szolgáltatnak. Beszéltek Bismarék herezeg lemondásáról, a mi a német birodalmi törvényeknek a Gulleken ügyben hozott felmentő ítéletre lett volna visszavezethető, a hollandi király agaszgató egészségi állapota a lutenburgi örökösli kérdést hozta napirendre stb. Mind e hírek első sorban a játékpapírokban idétek elő érzékeny áresökénést, amely kiterjedt aztán a többi értékpiacon nagy részére is. Mindazonáltal az árhanyatlás nem volt általános, amint ez az üzlet menetének következő részletezéséből is kitűnik.

Az állampapírok közül a magyar papírpiacon folytatta emelkedő mozgalmát és már 94-es árfolyamra jutott volt, de a legutóbbi hausse ismét visszavetette. Erzekényebb volt a hanyatlás az aranyjárdéknál, amire a valuta olesóbodása is befolyással volt.

A bankok részvényei iránt általában jóval kereslet nyilvánult. Így a magyar hitelbankrészvény 317 frtra emelkedett és ezzel jelentékenyen meghaladta az osztrák hitelrészvény árfolyamát. A helyi bankok árfolyamai is emelkedtek, miután azok a mult évről szép jövedelmest mutathatnak föl.

Vasuti részvények közül tetemes áremelkedésre tett szert a magyar északkeleti és a kassaoderbergi. Az előbbi azért, mert tartja magát az államosításról szóló hír.

A helyi vállalatok piacon emelkedett a pesti hazai takarékpénztár, a Ganzgyár, a szálloda részvénytársaság részvényei ellenben olesóbodtak az első budapesti malom, a Pannonia malom, a serfőzde részvényei.

A sorsjegypiacon esékely a forgalom; magyar vörös kereszt 1/4 frttal emelkedett, egyéb változatlan.

A valuta olesóbodott.

A fontosabb értékpapírok heti változását a következő összeállításban tüntetjük föl:

	decz. 31.	jan. 8.
4% magyar aranyjárdék	102.40	101.65
5% magyar papírpárédek	93.50	93.65
Magyar hitelrészvény	306.50	313.50
Leszámit. bank	98.75	99.50
Osztrák hitelrészvény	309.75	311.20
Pannonia malom	910.—	870.—
Északkelet. vasut	173.75	178.50
Kassa odeb. vasut	144.75	147.—
Hazai takarékpénztár	7875.—	8000.—
Ganz gyár	1020.—	1038.—
Serfőzde	745.—	740.—
Magyar vörös kereszt	12.—	12.25
Kor. arany	5.70	5.68
Német márka	59.20	59.15

A pénz ára a világpiacon. Az összes európai piaconkon a legutóbbi napokban a pénzvisszonyok javulása constáltható és valószínű, hogy a mérvadó jegybankok már közelebb mérsékelné fogják a kamatlabát. A következő összeállításban oszthatjuk be a kamatlabviszonyokat, a mint azok a hivatalos és magánleszámitolási tételben kifejezésre jutnak.

	hivatalos	magán
Budapest	4 1/2 %	4 1/2 %
Bécs	4 1/2 %	4 3/4 %
Berlin	4 1/2 %	2 1/2 %
London	5 %	3 %
Páris	4 1/2 %	4 1/4 %
Brüsszel	5 %	4 1/4 %
Amsterdam	2 1/2 %	2 1/4 %
Róma	5 1/2 %	5 %
Madrid	4 %	3 1/2 %
Péterváry	6 %	6 1/2 %
Genf	4 1/2 %	4 1/2 %
Stokholm	3 1/2 %	3 1/4 %

E kimutatás szerint a hivatalos kamatlab legalacsonyabb Amsterdamban és legmagasabb Pétervártól.

A gabonapiacról. Közelvélly új esztendő után a gabonauzletben jobb hangulat jutott érvényre, de utóbb ismét a hanyatló irányzat kerekedett felül és a buzaárak épp annyival olesóbodtak, mint a menyivel előbb emelkedtek volt. Az év utolsó napjaiban a malomok a mérlegzésekre való tekintetből tartózkodtak nagyobb vásárlásoktól, de közvetlenül új esztendő után siettek készleteiket gyarapítani. Ez okozta január hó első hetében az árak emelkedését. Mibelyt azonban kitűnt, hogy a budapesti piacon a készletek oly jelentékenyek, hogy a esékelyvel felhozható daczára is a malomok bőven fedezhetik szükségletüket, az árak ismét esteek annyival is inkább, mert a külföldi piazeokról jövő jelentékek sem igen biztatók. Mindenütt az a jelenség észlelhető, hogy a készletek tetemesek és a fogyasztásnak nem kell aggódnia a felett, hogy szükségletet fedezhesse. A határidőzletben tartósan korlátozt a forgalom a tőzsdetaniess megszorító határozata folytán. Az ügyi nékök és bizományosok élénk agitációt fejtenek ki és azt hiszik, hogy a tőzsdetaniess meg fogja változtatni a határidő zletet korlátozó határozatát.

Közös kincs.

Szétörte láncait a téli föregyeteg s jégbörtönét kitéve rohan alá a magas éjszakra hegyeken, völgyeken keresztül, ordítva tombolva, mint egy megmérhetetlen nagyságu láthatatlan szörny, a ki a földet bele akarja keverni az égbe. A százesztendő jegenyefákat könnyű nádszál gyanánt tépte ki gyökereitől, fölkapta magasra, eldobta a szántóföldre és hengergette ide-oda örült bömböléssel. A Tisza jégpáncélja durrogya hasadozott meg iszonyu nyomásától; magas hóhegyeket söpört össze egy pillanat alatt s a következő pillanatban újra szétfújta, mint egy márké lisztet.

Gör István nagy kinnal tudott hazavergődni a szomszédfaluból. A szánját minduntalan fölbillentette a szél, s a lovak is sokszor letévedtek az útról.

Nem is volt szándékában haza menni; de összeveztek a kártyaasztalnál. A háziur hamisan játszott. Gör István észrevette, aztán valamennyien fölgráhtak és ki jobbra, ki balra, elindultak a téli viharban.

Gör István arra gondolt, hogy otthon meleg szobát, illatos forró théat talál, s alig várta, hogy hazerjen.

Mikor aztán belépett a házba, megis találta mind a kettőt, csak hogy a meleg szoba száivarfüsttel volt tele, az illatos, forró théat pedig már megitta valaki.

Az asszony félajultan ült a diványon.

Halavány volt s reszketett.

— Ki volt itt? — kérdezte ordítva a férj, s csaknem összetörte az asszony vállát, mikor megragadta.

— Senki! — nyögte az asszony.

Gör István egy fényes cilinderkalapot pillantott meg a fogason.

Sebes léptekkel ment odaig.

Letépte.

Két betűt látott a kalapban.

Most már tudta, hogy míg ő a szomszéd faluban kártyázott és vesztett, itt is kártyázott valaki hamis kártyával és nyert. (Különbön azzal a fellel, a mely ezt a kalapot viselte, Gör István a halál udvarán fog beszélni.)

Az asszony nem meintegette magát, nem tagadott, a néma tanújelek iszonyuan vallottak.

Gör István fájdalomtól és haragtól eltorzult arcával állt előtte, fölemelte a jobb kezét és az ajtó felé mutatott:

— Menj!

A kocsit kirobogott a kapun. Benne ült egy asszony, nem viitt magával mást, csak egy vastag gyapjukendőbe burkolt esomagot.

— Hajts! — kiáltá a kocsisnak, — minden ostorvágást arannyal fizetek!

És a vad téli viharban örült vágatással vitték a lovak a kocsit.

Mikor kértek a határból, az asszony kissé fölbotolta a vastag gyapjukendőt: egy fehér gyermekarc tűnt abból elő.

Az asszony megésokolta...

És föliskoltott.

A vihar égig érő hóoszlopokat forgatott a levegőben. A távolból farkasok ordítása vegyült a szélvész bömbölésébe, azután egy erős, haragos férfihang:

— Megálljatok!

Gör István ért oda vágatát, tajtékozva paripán.

— A gyermeket add vissza!

Az asszony éles kiáltást hallott. Olyan volt az, mint az örülték fájdalomkaegása. Fölkapta a gyapjukendőbe burkolt gyermeket és agyvelőt tépő kiáltással nyujtotta át az urának:

— Nesze — temesd el!

Gárdonyi.

Schwarze Seidenstoffe von 60 fr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt und gemuffert (circa 180 cent.). Seiden-Ornamentes, jedwars und farbig (6 dh alle 24-farben) 95 fr. bis fl. 9.25 per Meter (in 18 Cent.) — vereinigt rechenweise per bis fl. 3.00. Zülich. Müller umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

„Nincs többé köhögés!“

Igy fog minden egyen nyilatkozni, a ki már egyszer kísérletet tett a hírneves s díjjutalmazott

Egger-féle mellpasztillákkal,

melyekre tisztelt ezimű olvasónkat ezúttal figyelmeztetnünk kívánjuk.

Ezen pasztillák ára dobozokban 25 és 50 kr. és kaphatók a következő gyógyszertárakban:

Zomborban: Saly Antal és Szaubern Károly. Szabadkán: Jóó Károly, Milassin Ilés, Gálffy György, Décsy Dezső. Baján: Geiger Károly, Nagy Sándor, Pollermann Bert, Steininger Lajos, Kúlán: Mály János. Újvidéken: Grossinger C. B., Dimitrievic G. H. és Plavcics G. gyógyszerész uraknál.

*) F rovat alatt közléskért nem vállal felelősséget a szerk.

Felold szerkesztő és lapulajdonos: **Dr. MOLNÁR GYULA.**

Kiadó: **OBLAT KÁROLY.**

HIRDETÉSEK.

Hungária Szálloda Szabadkán

1889. évi ápril 24-től kiadó teljes felszereléssel:

kávéház, ebédlő, tánczterem, 15 bútorozott szoba, nagy kert, szaletlik, jégverem, kis kocsma és nagy istállók.

Fővilágosítást ad

JAKOBSCICS BÉLA Szabadkán.

Főlvételek mátlól fogva minden nap a legborultabb időben is történnék.

Rechnitzer János

fényképész Zomborban, Bajai-utca.

KITÜNETETT: Párisban, Amsterdamban, Nápolyban, Budapesten, Szekesfehervárott, Nagyváradon, Újvidéken sat. az első érdemekkel.

Van szerenésam a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint helyben, a Bajai-utcában, Özv. Radoszavlyevits-féle házban (a szerb templom mellett) Rechnitzer János és Singer S. cég alatt egy minden igényeknek megfelelően berendezett

fényképezési műtermet

nyitottam. Támaszkodva sok évi kül- és belföldön tett tapasztalataimra, egy azon legjobb hírnévre, melyet Újvidéken és környékén 15 év alatt a fényképezés gyakorlati üzével nyertem, biztosítanok arról, hogy a n. é. közönség eselleges megrendeléseit legpontosabban, legteljesítőbben és leggyorsabban teljesíthetem.

Fényképezési műtermem a kor minden igényeinek megfelelően úgy el van látva, hogy megfizető bizalmát a legbizalmasabb képek kiállításával bizonyára kiérdemlem. Készítek mindon e szakmába vágó munkákat, úgy mint: vízit- és kabinet-képektől kezdve egész életnagyságu alakig, legújabb litographial képeket vászonra, csoport-, táj- és építészeti képeket, valamint olajfestményeket és chromoképeket minden kívánt nagyságban a legjuttányosabb árak mellett.

Végül megjegyzem, hogy a nálam készülő fényképek lemezeit mindig raktárba helyezem, úgy, hogy azokból évek múlva is igen mérsékelt díjért lehet utánrendelni.

Fényképezési műtermet a n. é. közönség szives pártfogásáka ajánlva, maradok b. megrendeléseit elvartában

kiváló tisztelettel

Rechnitzer János.

Főlvételek mátlól fogva minden nap a legborultabb időben is történnék.

Goldmann József, Zomborban.

Varrógép gyáriraktár s javító-műhely.

Van szerenésam a n. é. közönség figyelmét a főtzeza Millasevits-féle házbanlevő gazdagon felszerelt raktáramra fölvívni, melyben mindennemű varró- és mosógépek jobb minőségben, alkatrészek minden systéma szerint, házi- és vendéglővilámesőngetyű.

telefon- és villámhárítók

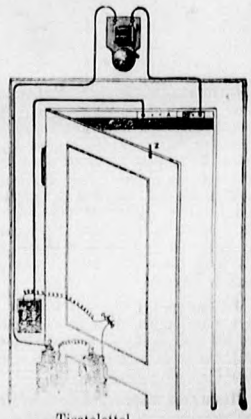
stb. stb vannak, s azon udvarias kérelmet tezem, hogy engem netáni bevásárlás esetén nagyobb megrendeléseivel szerenéseltessem, olvű tűzvéni, ki magannak a legjuttányosabb föltételek mellett szolgálni ki vevőimet.

Egyszersmind ajánlom mechanikailag berendezett műhelyemet minden systéma szerinti

varrógép kijavítására

továbbá házi vendéglői sürgöny telefon s villámhárítók bevezetésére egy évi jótállás s a legolesőbb árak mellett.

Magamat a n. é. közönség figyelmébe ajánlva, vagyok

Tisztelettel

Goldmann József.

MINDENJUTT KAPHATÓ. 17 KITÜNETŐ ÉREM

LEGFINOMABB MINŐSÉG

OLCSÓ ÁRAK.

CHOCOLAT SUCHARD NEUCHÂTEL (SCHWEIZ) CACAO

KÖNNYEN ÖLDHATÓ KAKAO

1 kg = 200 Csekeze Tapitlo

Bútor.

Bátorkodem ezennel a n. é. közönség becses figyelmét ezégenre fölvívni, és kérem szükségletének fedezése alkalmából személyesen meggyőződni arról, hogy legfőbb igyekvésam b. vevőimet a legjuttányosabb árak mellett teljes megelégedésére kiszolgálni.

Választékos készletben tartok mindennemű asztalos- és kárpitozott bútorokat, csakis szolid, és a jelen kornak megfelelő dívatos kivitelben.

1 kanapé, 6 foteel, bordo brocat se-lyemmel bevonva, mely szintén készletben van, igen juttányos áron eladó.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, tisztelettel

Adler A.,

kárpitos, díszítő és bútorkereskedő, Zomborban, főtzeza, a takarékpénztárral szemben.